

Σημειώστε ότι η φρίκη αρχίζει από το 1933 και εντούτοις η Ευρώπη δεν ξεσηκώνεται, οι λαοί της και οι πολιτικές δυνάμεις της δεν εναντιώνονται συλλογικά και αποτελεσματικά στο ξεκίνημα της βαριάς σκιάς της βαρβαρότητας. Όλοι θεωρούν ότι ο κύκλος του θανάτου θα κλείσει στους Εβραίους ή στους ομοφυλόφιλους ή στους ανάπηρους ή στους κομμουνιστές.

Και εδώ είναι το μεγάλο έγκλημα της σιωπής των λαών. Θεωρούσαν τις πιο πάνω κατηγορίες ανθρώπων ως λιγότερο ανθρώπους! Και όταν ο κύκλος της μηχανής του θανάτου διευρυνόταν διαρκώς, τότε τι μπορούσες πλέον να κάνεις; Η μάχη είχε χαθεί πριν ακόμα δοθεί!

Σημειώστε τα χαμόγελα των γερμανών στρατιωτών πάνω από τα πτώματα, δίπλα από τους μελλοθανάτους. Η προπαγάνδα έχει περιστείλει κάθε αίσθημα ανθρώπου, κάθε ίχνος ντροπής, κάθε στοιχείο συναισθήματος. Η απανθρωποποίηση έχει αρχίσει. Η άβυσσος του ναζισμού γίνεται όλο και πιο μαύρη, συστρέφεται όλο και πιο έντονα παρασύροντας μέσα της ζωές ανθρώπων, ζωές παιδιών, ζωές ταπεινωμένων αθώων ανθρώπινων υπάρξεων...

Σημειώστε τα σκελετωμένα παιδιά που προορίζονται για πειράματα. Δεν έχουν κανένα δικαίωμα στη ζωή τους, η ζωή τους ανήκει σ' άλλους. Δεν έχουν το δικαίωμα να θεωρούνται άνθρωποι! Αυτά τα παιδιά θεωρήθηκαν επικίνδυνα για τους Ναζί!!

Σημειώστε τις γυμνές γυναίκες με τα παιδιά τους σφικτά στην αγκαλιά που ζουν το πιο σκληρό μαρτύριο των τελευταίων στιγμών της ζωής τους, να πεθαίνουν μαζί με τα παιδιά τους, χωρίς λόγο και αιτία. Από πού άντλησαν οι δυνάμεις του πολέμου το δικαίωμα να καθορίζουν την τύχη των ανθρώπων; Από πού βρίσκουν τη δύναμη να προχωρούν σε ομαδικές εκτελέσεις εκατομμυρίων αθώων ανθρώπων; Μήπως πριν από τη δύναμη των όπλων είχαν αποκτήσει τη δύναμη της ιδεολογίας του ρατσισμού, μήπως είχε θεωρηθεί αυτονόητο από την ολιγωρία της σιωπής;

Σημειώστε τους ομαδικούς τάφους, τις καρότσες με τα συσσωρευμένα πτώματα. Συνέβησαν αυτά πριν μερικές δεκαετίες και τα έχει σκεπάσει το πυκνό στρώμα της λήθης; Είναι η γενιά που βίωσε τη φρίκη του πολέμου εδώ μαζί μας και έχουμε καταχωνιάσει αυτή τη φρίκη στο σκοτάδι της λησμοσύνης. Λόφοι πτωμάτων, ταπεινωμένων συνειδήσεων: τι πιο απτό από το να αναστοχαστούμε για το τι σημαίνει πρόοδος; τι σημαίνει μαθαίνω την ιστορία;

Σημειώστε το βλέμμα του πεινασμένου παιδιού; Σε τι μπορεί να ελπίζει, όταν βλέπει το φάντασμα του θανάτου να μεγαλώνει διαρκώς, όταν αισθάνεται ότι η σκιά του ολέθρου το περιλαμβάνει, όταν δεν ξέρει τι είναι προτιμότερο να ζει ή να πεθάνει;

Σημειώστε το βλέμμα των επιζώντων. Είναι βλέμμα ανθρώπων; Χαίρονται την ελευθερία τους; Δεν αισθάνονται τίποτα. Βλέπουν το απόλυτο κενό. Κενό είναι και το βλέμμα τους. Μπορούν να έχουν την αίσθηση της ελευθερίας ή της ζωής; Γώς είναι όταν γυρίζεις από την κόλαση, Μήπως και η μετέπειτα ζωή τους ήταν ένα φρικτό μαρτύριο; Πόσοι και πόσοι δεν άντεξαν τη μνήμη της μαύρης επίγειας αποκάλυψης και αυτοκτόνησαν επιζητώντας στο θάνατο τη λύτρωση;

Σημειώστε τους καθολικούς ιερείς, καρδινάλιους και επισκόπους που όχι μόνο συναγελάζονται με τα τέρατα του πολέμου, αλλά αισθάνονται όμορφα να γεύονται κομμάτια της εξουσίας των ναζί. Άραγε για ποια κόλαση θα μιλάνε στους πιστούς τους, όταν τη δημιουργούν αυτοί οι ίδιοι με τόση προθυμία; όταν η κόλαση που προσφέρουν αυτοί οι ίδιοι είναι στον απόλυτο βαθμό του ολοκληρωτικού αφανισμού του ανθρώπου και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας; Τι απέγιναν αυτοί οι «ιεροί άνθρωποι», τα ανθρωπόμορφα τέρατα, που είχαν ως σκοπό να υπηρετήσουν την ανθρώπινη ψυχή, τον ανθρώπινο πόνο;

Αναρωτιέμαι, γιατί αφήνουμε τα παιδιά μας να αντιδιαπαιδαγωγούνται με τα τόσα και τόσα παιχνίδια πολέμου στο διαδίκτυο (και όχι μόνο) και να εξοικειώνονται με μια πλασματική και εν πολλοίς ωραιοποιημένη αισθηση του πολέμου – παιχνιδιού;

Μήπως θα ήταν παιδαγωγικά φρόνιμο να δίνουμε (στα πλαίσια μιας βιωματικής μάθησης της ιστορίας) στους μαθητές και στις μαθήτριες φωτογραφίες της φρίκης του θανάτου και να συμπληρώνουν τη λεζάντα καταπώς αυτοί και αυτές νομίζουν και να συζητούν δημιουργικά μέσα στη σχολική αίθουσα για τις αιτίες και τα δεινά του πολέμου, για να κατανοήσουν πλήρως τη βαρβαρότητα του πολέμου και να καλλιεργήσουμε το πιο σημαντικό αγαθό, το αγαθό της ειρήνης;

Μήπως πρέπει να γίνουμε πιο ενεργοί παιδαγωγοί για την προαγωγή των ανθρωπιστικών αξιών, τώρα που βλέπουμε και στους κόλπους της ελληνικής κοινωνίας να αναπτύσσονται φαινόμενα ρατσισμού και να επωάζεται το αυγό του φιδιού;

Το «ποτέ πια πόλεμος», «ποτέ πια φασισμός» δεν είναι μόνο ένα χαρούμενο σύνθημα του 1945, δεν είναι μόνο σύνθημα του παρελθόντος, είναι ένα διαρκές δημοκρατικό και ουμανιστικό αίτημα – πρόταγμα, είναι επιτομή του πιο σημαντικού νοήματος της ίδιας της ζωής, γιατί ο πόλεμος είναι ακύρωση της ζωής, είναι ο απόλυτος ευτελισμός της ίδιας της ζωής!

«Όταν ερχόταν να σηκωθούμε το πρωί, όσοι ήταν ζωντανοί κοίταζαν και γύρω τους μπορεί να υπήρχαν δύο ή τρεις νεκροί. Το μόνο που υπήρχε ήταν θάνατος, θάνατος, θάνατος. Θάνατος το βράδυ, θάνατος το πρωί, θάνατος το απόγευμα. Διαρκώς ο θάνατος».

Rees L., Άουσβιτς

Αθανάσιος Καρνέζης

Εκπαιδευτικός